

לתגובות הערות: שגיא 064-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשַּׁבָּת: 18:42

יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:40

ר"ת: 20:16

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 395 6.4.2019 - א' ניסן תשע"ט

וְהוּא הוֹשִׁיעַ לָהּ צְדִיקִים וְבוֹא בָּהּ

פְּרִשְׁת - תּוֹרִיעַ - שַׁבַּת הַזֹּדֶשׁ.

הנוסחא המנצחת! - הרב אפרים שרבני שליט"א - 'מחנה אפרים'

שאלו תלמידיו את ר' נחוניא בן הקנה: "במה הארכת ימים?", היאך הרב זכה להגיע לשיבה טובה, לשישיות, איך מגיעים לזה? השיב להם הרב: "ותרן בממוני הייתי" - זו התשובה לשאלה שלכם. חניכתי את עצמי להיות בעל ותרן, לא לעשות עניין, גם אם האישה קנתה במחיר מופרז, נכון שאמרתי לה: "פעם הבאה תשתדלי לשים לב", אבל לא עשיתי עניין, הלוואי והייתם יודעים כמה פעמים בחיים אמרתי את המילים 'לא נורא', 'עבר', 'נגמר'. חז"ל מלמדים, שאנשים מהסוג הזה זוכים למתנת אריכות ימים, הם זוכים לימים טובים, לחיים שכל אחד היה רוצה לחיות אותם.

אמר הרב קמינצקי זצ"ל, אנשים חושבים, שמי שמוותר הוא צדיק. טופחים לו על השכם: "כל הכבוד לך, אשריך!", רק חבל שהם לא יודעים כמה הוא חכם שידע לבחור במשוואה שלעולם לא הפסידה ולא תפסיד. וכמו שהגאון מוילנא זצ"ל תמיד היה צועק: "הותרן לא יפסיד לעולם!".

מספרים על ר' ישראל מסלאנט זצ"ל, שביום האזכרה של אמו, הוא הלך לבית הכנסת והכין את עצמו לשמש כשליח ציבור לעילוי נשמתה, כמו שמבואר בפוסקים, שבו המשמש כשליח ציבור ביום האזכרה של הוריו והוגה את התיבות כתקנן ומכוון להוציא את הקהל ואומר קדיש, שדבר זה הוא עילוי גדול ותענוג גדול לנשמת ההורים ומקיים בזה מצוות כבוד אב ואם. ואדם שאמו חשובה לו, יעשה הכל, אבל הכל, כדי שרגליו יעמדו על התיבה ביום האזכרה שלה.

לאותו בית הכנסת הגיע באותו יום אדם שגם אצלו זהו יום אזכרה, בתו הקטנה נפטרה. הגבאים ידעו שיש כאן שני בעלי אזכרות, אך אחרי מחשבה קטנה הם תכננו לכבד את הרב לשמש כשליח ציבור הן מחמת המנהג שבעל האזכרה על אמו לו משפט הבכורה והוא עדיף על בעל אזכרת הבת, כיוון שלגביו שייכת מצוות כיבוד אב ואם, והן מחמת כבודו של הרב.

הרב שהבחין בצערן של האב השכול, לא היסס ולא חשב פעמיים ומיד כיבדו בעלייה לתיבה. בתחילה הוא סירב: "כבוד הרב יעלה, יש לרב אזכרה לאמא שלו". "נכון", ענה הרב "אבל אתה אב שכול, אתה כבר עברת מספיק בחיים, אתה תעלה חזן ותגיד קדיש על בתך המנוחה, אני אסתדר". "לאחר הפצרות רבות הוא עלה לתיבה ואמר קדיש על בתו. באותו רגע הרים הרב עיניים לשמים ואמר: "אמא, אמא, הבן שלך לא אמר עלייך קדיש, אבל יש לי משהו אחר לשלוח לך, אני אשלח לך את הויתורים שלי! אמא, אני אשלח לך את התמונה שאני עומד כאן בצד ורואה מישהו אחר אומר קדיש! יה"ר שהתמונה הזאת תעלה לך לנחת רוח! אמא, זה הקדיש הכי יפה שהייתי יכול לקרוא עלייך!".

כי המוותר לא יפסיד לעולם. הלוואי שנזכה לרכוש את הטקטיקה הזו, לחיות אותה. אדם שישנן את המשפט הזה, יהיה לו מה שלהרבה אין. סיפר אחד מבאי שיעורו של הרב בן ציון אבא שאול זצ"ל, שהוא זכה בהגרלה בחמש מליון ₪ בזכות הרב. "הרב גילה לך את המספרים?" "שאלו אותו. "הרב לא גילה לי את המספרים, הוא גילה לי את הדרך אל המספרים". וכך סיפר: "לפני שנים הייתי בעל מכולת, הגעתי אצל הרב לדין תורה יחד עם עוד אדם שטען שהוא נשלח ע"י מישהו שאינו רוצה להזדהות שטוען שגנב ממני אלפי שקלים ומתחרט ומבקש את מחילתי ומבקש לפרוע את החוב בתשלומין. אני לא הסכמתי בשום פנים עד שהוא לא יגיע ויבקש מחילה. כך במשך זמן ארוך עמדתי על שלי".

"הגענו לרב לדין. באמצע הדברים, הרב לפתע עצר ושאל את השליח: "תגיד לי, אתה מעשן?". הוא הוציא קופסת סיגריות מכיסו וכיבד את הרב: "לא, לא את אלו, אתה יכול לקפוץ ולקנות לי רגע מהחנות?". "בשמחה!" הוא השיב ויצא. לאחר שיצא, הרב פני אליי בחכמתו ואמר: "דע לך, הבחור הזה שיצא הוא לא השליח, הוא הגנב, הוא פשוט מתבייש להזדהות ולכן הוא טוען שהוא שליח". הייתי פשוט המום.

המשיך הרב: "דע לך, לדעת הרמב"ם יש מצווה לעזור לו ולתת לו יד לשוב בתשובה, משום 'תקנת השבים', מי שעושה כן מברך אותו הרמב"ם בברכת 'רוח חכמים נוחה הימנו', תגיד לי מה אתה מעדיף, תשלומים, או למחול ולקבל ברכה של הרמב"ם?". חשבתי ועניתי: "אני מוחל בלב שלם". "תבורך" בירך הרב. לאחר כמה רגעים נפתחה הדלת, הוא חזר. אמרתי לו שאני מוחל לגנב בלב שלם. עיניו אורו, הוא לא האמין למה שאוזניו שומעות. "תגיד לו" בשמי שאני מוחל לו" אמרתי לשליח. נשקנו אחד את השני ויצאנו מביתו של הרב. בדרך לבית עברתי ליד דוכן פיס, אני מעולם לא שלחתי כרטיס, ראיתי אנשים ממלאים טפסים ואמרתי בלבי: אני קבלתי היום את הברכה של הרב, אני מבורך, אני אמלא טופס אחד, זה הזמן. מילאתי את הטופס ובלילה הודיעו שזכיתי בחמש מליון" – כי הוותרן לא יפסיד לעולם, המשוואה הזו לא טועה לעולם!!!

שאלתי מישהו בשיעור: "תגיד לי, מתי הרגשת בשבת יותר נעים, כשלחצת את אשתך ובסוף השכנועים והאילווצים היא הסכימה להתארח אצל ההורים שלך, או שאמרתי: 'בסדר, אם זה ישמח אותך נלך להורים שלך' ועשית שבת אצל ההורים שלה? באיזו שבת היה יותר נעים? המתיקות הזו שיש כשעושים נחת לצד השני, זוהי המתיקות של הויתור!"

כשהרב שך זצ"ל שמע על שני אנשים שיש ביניהם מחלוקת, הוא אמר: "חבל שאינם יודעים איזו מתיקות יש בויתור, כל החיים שלי הייתי וותרן, תמיד אהבתי את הטעם הזה".

אשתו הרבנית זצ"ל סיפרה, שלפני החתונה היא ניגשה לבעלה ושאלה אותו: "הרי לכל זוג יש חילוקי דעות ואם לנו יהיו חילוקי דעות איך נדע להתנהג ומה לעשות שתמיד יישאר השלום?". אמר לה הרב: "אל תדאגי, אנחנו נעשה תורנות, פעם אחת אני אוותר פעם שניה את, לפי הסדר. ואני מקבל עליי להיות הראשון, בפעם הראשונה שיהיה בינינו חילוק בדעותינו אני הראשון שאוותר". אמרה הרבנית: "שנים על גבי שנים שאנחנו חיים ביחד ועדיין לא הגיע התור שלי לוותר, תמיד הוא היה זה שמוותר, תמיד זה היה הוא שאומר: 'בסדר גמור, מה שתגידי מקובל עלי'".

אמרו גדולי ישראל, אישה שמוותרת בבית, ביתה יהפוך לבית מדרש, הילדים שלה אפילו במטבח יגדלו כמו בישיבה. אמא שמבליגה, שמגדילה ראש, שלפעמים כשהבעל משאיר את הפיג'מה על הרצפה, או לא מחזיר את הבקבוק ששתה ממנו למקרר, היא יודעת לומר 'לא נורא', היא תהפוך את הבית שלה ברגע קטן, בזוג המילים 'לא נורא', לבית מדרש! לשכוח, לוותר, 'להעביר'.

מספרים על רבי ברוך ליב ליבוביץ' זצ"ל, ששבוע לאחר האירוסין של בתו הוא קיבל מכתב מהחתן העתידי שלו, בו הוא כותב לו שהוא החליט לפרק את החבילה ואינו מוצא עניין להמשיך מכמה סיבות שאינו רוצה לפרטן. הבשורה הייתה קשה מנשוא. בתו של הרב נשבר לבה בקרבה והאווירה בבית נעשתה עכורה ונכאה. ר' ברוך הצטער מאוד, כמה קשה לאבא לראות את הבת שלו יושבת בבית ולא מוצאת את העתיד שלה (יה"ר שכל בני ובנות ישראל יזכו למצוא את זיווגן בקרוב, אמן! ששום אמא יהודיה לא תעבור את הצער הזה עם הבת שלה!!! יה"ר שכולם יתבשרו בשורות טובות בקרוב, אמן!!!).

לאחר שנתיים או שלוש, הרב מקבל מכתב מאותו בחור, שם הוא מספר לרב שביקשו ממנו לכהן כרב באחת מהקהילות החשובות, אך ראשי הקהילה מבקשים ממנו מכתב המלצה מדמות רבנית חשובה, ולכן הוא מבקש מהרב אם יוכל לכותבה בעבורו. הרב התיישב אל מול השולחן, לקח דף ועט והתחיל לכתוב את כתב המלצה. לאחר מכן הושיב הרב שלושה אברכים חשובים וביקש מהם שיעברו על המכתב אות ויאמרו לו אם המכתב מספיק משכנע. כולם ענו פה אחד, שכל מי שיקרא את המכתב הזה יבין שמתייצב לפניו תלמיד חכם גדול. "למה הרב חושש?". אמר להם הרב: "אני מפחד שכאב הלב שאירע לי לפני כמה שנים ח"ו ישפיע לרעה על המכתב, אני רוצה לדעת שכתבתי לו המלצה כמו שהייתי כותב לבן שלי". ה' יזכנו. שבת שלום עם ישראל! אפרים שרבני.

וראשו יהיה פרוץ (יג,מה)

בעל הטורים מביא שהמילה 'וראשו' נאמרה בתורה ארבע פעמים. א. בפסוק שלנו; ב. 'וראשו בשמים'; ג. 'וראשו מגיע השמימה'; ד. 'וראשו לעב יגיע'. ללמדנו, שמשום שמגביה את ראשו עד לשמים, לכן נגעים באים עליו, וראשו יהיה פרוץ. מן הגאון רבי איסר זלמן מלצר זצ"ל היה כל כולו ענוה, וברח מן הכבוד כבורח מן האש. הוא היה אומר שאחד הדברים הבולטים שבגללם מנכים מזכויותיו של האדם, בזה ובבא, הוא הכבוד, ודיה בסיבה זו כדי לברוח מן הכבוד במטחווה קשת. והנה, הגיע אלינו יהודי אחד, וסיפר שבתוקף תפקידו הוא מקבל כבוד רב, וכמעט שאין לו אפשרות לברוח מזה. הוא ביקש שנייעץ לו מה לעשות. סיפרנו לו שרבי איסור זלמן הגיע פעם למסיבת בר מצוה של נער של הכיר כלל. כל הנוכחים, שידעו שאין לו קשר משפחתי עם חתן בר המצוה, התפלאו לראות את דמותו ההדורה של הגאון כשהוא נכנס לאולם. כששאלוהו על מה ולמה הטריח את עצמו להגיע, השיב ואמר: לצערך, אנשים נותנים לי הרבה כבוד, ואין לי מה לעשות עם כל הכבוד הזה. אם כן אני צריך לחלק אותו לאנשים עניים ואומללים, וגם לילדים ונערים המשועים קצת לכבוד. באתי אפוא למסיבה זו כדי לחלק את הכבוד לילדים הקטנים הנמצאים כאן, אמר הגאון, והוסיף: אחרים מחלקים צדקה, אני מחלק כבוד... 'אולי כדאי שגם אתה תלמד לעשות כמעשהו של ר' איסר זלמן, ותחלק את הכבוד שנותנים לך, לאחרים', אמרתי לאיש ההוא. (ברכי נפשי)

זהירות בלשון – אפריון שלמה (גיליון 290)

שבוע שעבר קראנו בפרשת שמיני על מאכלות אסורות ... כמה פסוקים התורה הקדישה להסביר מה אסור להכניס לפה...? 47 פסוקים. ואילו השבוע פרשת תזריע ושבוע הבא פרשת מצורע, התורה מבארת איך מתמודדים עם העונש של לשון הרע... וכמה פסוקים התורה מקדישה לכך? בתזריע 67 פסוקים, ובמצורע 90 פסוקים. בסה"כ 157 פסוקים. כמה שעלינו להיזהר במה שאנחנו מכניסים לפה, לפחות פי שלש אנחנו צריכים להיזהר במה שאנחנו מוציאים מן הפה!

אחד הגיע לר' יעקב קמינצקי, היו לו בעיות של שלום בית. אז הוא הגיע להחתים את הרב, מבין מאה רבנים, כדי להתיר את החרם דרבנו גרשום, ולישא אישה שנייה. ר' יעקב קורא את המכתב, ואותו אדם מתחיל בינתיים לדבר על אשתו... "אשתי כלפתי, ואשתי כך... ואשתי"... אמר לו ר' יעקב: קיבלת היתר מאה רבנים לישא אישה שנייה, אבל לא קיבלת היתר מאה רבנים לדבר לשון הרע!

פעם אחת ר' אברהם גניחובסקי חזר לביתו מוקף בתלמידיו בשעה 9 וחצי בבוקר בשבת. הם היו כבר אחרי תפילה בנץ, קידוש, שיעור בחומש עם רש"י ורמב"ן, ושיעור בגמרא עם תוס'. לפתע מגיע מהכיוון השני של הרחוב חסיד עם המגבת על הכתפיים... הוא ניגש לרב ואומר: כבוד הרב יש לי סתירה בין רש"י בחומש לרש"י בגמרא... סתירה ברש"י. הרב הבין שאם הוא מסתובב עם מגבת על הכתפיים הוא עוד לפני התפילה... "ר' איד, ברכת כבר ברכת התורה?", "לא". השיב החסיד.

אמר לו הרב בענוותנות: "אז תלך למקווה, תעשה ברכות השחר, תתפלל, ובמוצאי שבת, אני אתקשר אליך לשאול את הסתירה ברש"י... טוב, החסיד הלך לדרונו, ואחד התלמידים שהיו שם העיז לומר לר' אברהם: מה זה צריך להיות? השעה כבר 9 וחצי בבוקר, אנחנו אחרי תפילה בנץ, אחרי שיעור חומש וש"ס... ואותו חסיד עם הפאות והזקן הגדולים שלו, לפני תפילה?! אמר לו ר' אברהם: נכון, אנחנו אחרי נץ, אחרי שיעורי חומש וגמרא, אבל גם אחרי לשון הרע שמן... אותו תלמיד, נכון שהוא לפני תפילה ולפני שיעורי תורה, אבל הוא גם לפני לשון הרע שמן..."

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בעיה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן בת גילה.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל.

לפרנסה טובה: שגיאל בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה,

שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן

יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת

עזיזה.

לעילוי נשמות: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל,

חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל,

רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה

ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל, חנה בת

שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוולה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת

תמרה ז"ל, ז'קלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות

ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה

וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל.